

vera at hava sölufólkini nærri sjálvum marknaðinum.

— Eg fari at leggja stórri dent á at stovnsæta söluskrivstovu úti á marknaðinum, soleiðis at okkara fólk eru á staðnum. Hetta vil hava nógv fyrirminur, eitt nú tá vit fáa reklamatiónir. Tað loysir onga reklamatión so væl, sum tá solumaðurin kann standa andlit til andlit við keypan, og tað skuldi kunna spart okkum pengar.

Skal ikki loysa seg at selja uttanfyri

Vit spurdu komandi fiskasølustjóran, um hann fer at siggja millum fingrarar við, at limir í Fiskasøluni selja gjøgnum aðrar — ella um hann fer at krevja stórri disiplin av limunum!

— Mitt svar til handa spurningin er, at vit skulu selja so mikið væl, at tað als ikki verður neyðugt hjá limunum at fara aðrar vegir. Tað skal veruliga vera ein fyrirminur at vera limur. Tað skal merkjast á bankabókini. Vit skulu selja betur enn aðrir. Og eg ivist ikki í, at hetta fer at eydnast okkum, sigur ein bjartskygdur Bjarti Mohr og leggur afturat, at til tess krevst so, at fyrirkonan Føroya Fiskasøla koyrir sum ein rein forrætning og einki annað, og við nógv betri

sambandi millum framleiðara og seljara.

Stórri og sterkari

Men er Bjarti Mohr ikki bangin fyri, at tað verður als eingin kapping, um Føroya Fiskasøla fer at viðka um sitt virksemi, og tað tá ikki verður pláss fyri øðrum sölufyrirtekum!

— Tað skal vera pláss fyri okkum øllum og er tað eisini. Men min uppgáva er so ikki at skapa umstøður fyri aðrar, men harafturimóti at økja um okkara umsetning, at gera Fiskasøluna stórri og sterkari, til eina betri forrætning. At tað skuldi forðað øðrum í at virka, dugi eg ikki at siggja nakra orsök til.

— Nú hevur tú tosað um góðsking, men hvussu heldur tú tað ber til, at vit ikki hava lagt stórri dent á henda tættin longu. Hævar ikki nettup Fiskasolan ein stóran part av skyldini?

— Tað haldi eg ikki. Tað hevur verið politikkurin hjá Birgir Danielsen at selja fiskin so hvítan sum gjørligt, og tað hevur eisini givið góð úrslit. Akoyringarnar á Fiskasøluna, at hon fær ikki nóg góðan pris fyri fiskin eru ikki rættvisar, tí í minum arbeiði á Royal Greenland havi eg ferð eftir ferð sannað, at prisirnir Føroya Fiskasøla fær eru væl omanfyri teir bæði norðmenn og íslendingar fáa.

Og at leiðslan á Fiskasøluni ikki hevur hildið lötuna verið komna til at koyra rasp, pipar og salt á fiskin, hevur nógv við ta sannroynd at gera, at tað hevur ikki loyst seg so væl, sum tað nú sær út til.

Bjarti Mohr visir á, at gongdin nú er tann eitt nú í Bretlandi, at stórir eftirspurningur er eftir hesum góðskaðu vörum, og tað er tí uppá tíðina, at vit fara í gongd.

— Men eingin skal halda, at hetta er nokur løtt uppgáva. Hon krevur bæði orku, tíð og pering, men er heilt neyðug. Hvat skulu vit liva av í Føroyum í framtíðini, um vit ikki ganga góðskingarleidda, spyr Bjarti Mohr, sum visir á, at føroyingar hava eitt livistøði, sum er tað hægsta í allari verðini. Skulu vit til at varðveita hetta livistøði, so mugu vit fyrst tað fyrsta til at góðska fiskin meira og harnæst mugu vit til at keypa heilan fisk frá øðrum.

Mugu tora at taka eina avgerð

Men fyri at koma í gongd, so heldur Bjarti Mohr, at ein høvuðstreitt má uppfyllast. Og hon er, at vit venja okkum til at taka avgerðir, um hvat vit vilja og ikki.

— Serliga í niðurgangstíðum kann tað vera torført at taka avgerðir, men tú verður noyddur at taka risikona. Heldur taka eina skeiva avgerð, enn als onga at taka. Vit mugu koma burtur frá hesum ikki at tora at taka eina avgerð — ella bara at útseta hana. Skulu vit viðari, so mugu vit vera meira avgjördir í einum og øllum.

EF-spurningurin meira enn bara fiskur

Men aftur til góðskingina. Hetta er jú eisini tann stóri spurningurin í samráðingum okkara við EF. Heldur tú vit eiga at fara upp í EF fyri harvið at sleppa undan øllum avmarkingum í útflutninginum?

— Eg fari ikki at leggja meg út í kjakið um EF-limaskap. Tað er ein reitt politiskur spurningur, og tí eiga okkara politikarar at taka avgerð um hann. EF-limaskapur snýr seg ikki bara um sølu av fiski. Tað er eisini nakað um vanliga gerandisdagin hjá føroyinginum, um okkara mentan, um okkara fiskastovnar, um vit vilja hava Helmuth Kohl til forseta um eini 5-10 ár o.l. Eg haldi hetta er eitt so stórt mál, at tað vildi verið skeivt av mær sum forrætningsmanni bara

at úttalað meg vegna søluna av fiski.

Bjarti Mohr heldur tað annars hevði verið frálíkt um vit sluppu undan tolli fyri góðskaðar fiskavörur, tí tá liggur vegurin heilt opin fyri einum stórum og spennandi útviklingi í okkara góðskingaridnaði, og harvið høvdu vit kunnað skapt tað meirvirði fyri okkara fisk, sum er so avgerandi neyðugt skulu vit ikki minka munandi um livistøðið.

Bjarti Mohr heldur, at tað kann ikki sigast nóg ofta, at vit eiga at taka spurningin um meiri góðsking (foredling) av fiskinum í størsta alværa.

— Mitt arbeiði er sjálvandi fyrst og fremst at virka fyri, at limirnir í Fiskasøluni fáa sum mest burtur úr. Men min uppgáva er so sanniliga eisini at hugsa um samfelagið Føroyar. Her kemur nevnliga tað inn í myndina, at vit mugu ikki fara at apa okkum eftir øðrum í einum og øllum eitt nú eftir íslendingum bara fyri at fáa ein lötuvinning. Tí tað at útflyta ein stóran part av fiskinum heilan av landinum fer bert at geva okkum somu støðu sum ein kaffirepublik. Vit bliva eitt land, sum útflytur rávøru, og tá gerast vit ongantið rik, bara fáatek. Jú meira av virðisokningini liggur í Føroyum, jú betur eru limir okkara og samfelagið Føroyar fyri.

Umframt at góðska meira, so heldur Bjarti Mohr eisini, at vit eiga at marknaðarføra okkara vørur betri. Her hevur hann so ætlanir

um í stórri mun enn í dag at selja føroyskan fisk undir egnum vörumerki.

Mugu hava fyrsta floks fisk

At enda spurdu vit komandi fiskasølustjóran, um tað ikki er ein forðing fyri at skapa eitt meirvirði, at fiskurin ikki altið er fyrsta floks!

— Eg havi fylgt væl við í orðaskiftinum um just handa spurningin. Eg haldi ikki, at vit eiga at undirmeta hetta við rávøruni, tí tá fiskurin svimur í sjónum er hann fyrsta floks, men tá hann skal góðskast til eina dýra vøru, er tað ikki altið tann sami fiskurin. Har hevur vrakingin ein part av skyldini, tí tað er ov litil munur millum A og B fisk.

Uppá fyrirspurning um skipasamansetingin átti at verið óðrvísi til tess at fingið eina betri rávøru sigur Bjarti Mohr, at eingin í dag ivast í, at tað eru alt ov nógvir trolarar.

— Vit hava brúkt alt ov nógvan pening til dýr skip og útgerð, bara tað at Esther skal vera besta skipið í flotanum sigur ikki so litið. Eg sigi ikki, at okkara fiskimenn skulu hava verri arbeiðsumstøður, mer kanska áttu vit at hugsað okkum betri um, tá vit útbygdu flotan.

Bjarti Mohr heldur, at stundin er komin hartil, at vit seta okkum niður og seta út í kortið, hvussu framtíðar flotin skal siggja út, hvussu nógv linufløt, útróðrabátar, trolarar osfr. vit skulu hava.

Sjálvur heldur hann,

at ein gongd leið er at leggja stórri dent á drift, sum gevur okkum tann besta fiskin, og har sipar hann m.a. til útróðrar og linuflotan. Men viðgongur um somu tíð, at linuskipini eru vorðin so dýr at byggja, at tey klára seg heldur ikki.

— So kunnu vit finna fram til ein hóskandi trolaraflota og ein flota við linufløtum, sum ikki kosta ov nógv og eru bilig í drift, so er tað leiðin vit eiga at ganga.

Brúk fyri Fiskasøluni

At enda, hvat hevði hent í Føroyum, um Føroya Fiskasøla var helt uppløyst, og tað var upp til hvønn einstakan framleiðara at selja?

— Hesi tvey árin hjá Royal Greenland í Álborg hava lært meg nógv. M.a. havi eg fingið sera stóra virðing fyri donum sum handilsmonnum. Eg kann í mynda mær, at var Føroya Fiskasøla uppløyst, so var tað ein rúgva av donskum millummonnum, sum høvdu farið við vinninginum. Vit eru fáir, og mugu tí eisini standa saman tá tað ræður um at selja fisk. Tað vil rætt og slætt vera ein katastrofa fyri Føroyar, um Føroya Fiskasøla gav skarvin yvir og uppløyst seg sjálva. Eg sigi ikki vit skulu sita á øllum, men vit mugu royna at gera arbeiðið bæði betri og effektivari — tað skal sjálvandi vera pláss fyri øðrum og er tað eisini, sigur komandi fiskasølustjórin, Bjarti Mohr, í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin.

Bjarti Mohr:
— Eg havi nógvar visionir og ætli mær at fáa nógv av skafti. Nú er at bróta upp um armar beinanvegin

